

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 244/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť E. M., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátkou JUDr. A. Ž., T., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2 To 14/2013-291 zo 14. februára 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. februára 2013 doručená sťažnosť E. M., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. A. Ž., T., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 To 14/2013-291 zo 14. februára 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 149/2012 z 28. novembra 2012 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu z 28. novembra 2012“) uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov. Proti označenému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že ho zamietol, t. j. potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu.

Sťažovateľ v úvodnej časti sťažnosti poukazuje na iný rozsudok okresného súdu č. k. 1 T/160/2011-297 zo 14. decembra 2011, ktorým „bol iný obžalovaný N. R. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c), d), ods. 2 písm. c), e) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák., pretože minimálne od apríla 2011 do 27. 06. 2011 po zadovážení metamfetamínu od doposiaľ nezistených osôb tento v okrese Trenčín ďalej predával a dodával drogovo závislým osobám... pričom dňa 27. 06. 2011 pri výkone domových prehliadok a prehliadok iných priestorov a pozemkov bolo u neho zistené, že... prechovával:...

- v osobnom motorom vozidle... prechovával:....

Celková najmenšia hodnota týchto ním prechovávaných obvykle jednorazových dávok drog predstavuje čiastku 5.138 €. Metamfetamín je zaradený v zmysle Zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do druhej skupiny psychotropných látok.

Bol za to odsúdený súdom I. stupňa podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 38 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. 1) Tr. zák. a § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov nepodmienečne. ...

Obžalovaný N. R. na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa vydal vyhlásenie o vine, na čo súd I. stupňa vôbec neprihliadal.

Obžalovaný N. R. sa na hlavnom pojednávaní odvolal, pričom svoje odvolanie odôvodnil tým, že tak urobil z vlastného presvedčenia a na radu svojho právneho zástupcu, pričom obaja predpokladali, že súd I. stupňa túto skutočnosť zohľadní pri ukladaní trestu za použitia ust. § 39 ods. 1 Tr. zákona. Hlavné pojednávanie sa tým skrátilo a zjednodušilo čo do dokazovania.“.

O odvolaní obžalovaného N. R. rozhodol odvolací súd tak, že mu vyhovel „a čo do uloženého trestu sa nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že u obžalovaného, aj napriek jeho vyhláseniu o vine na hlavnom pojednávaní, neprichádzalo pri ukladaní trestu použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu, pretože obžalovaný sa trestnej činnosti dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia pre takú istú trestnú činnosť. Uvedená okolnosť podľa názoru odvolacieho súdu mala vplyv pri rozhodovaní o treste, avšak až v rámci mimoriadne zníženej trestnej sadzby v zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 a § 39 ods. 3 Tr. zák. Obžalovaný tým, že pred súdom vydal vyhlásenie o vine, podstatne uľahčil súdu dokazovanie jeho trestnej činnosti a podľa názoru odvolacieho súdu, tak ako bol už vyslovený vo viacerých rozhodnutiach, je ho možné postaviť na úroveň dohody o vine a treste s prokurátorom takýto postoj obžalovaného je potrebné potom podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne po ukladaní trestu zohľadniť práve použitím ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu.

Na základe uvedených pochybení zrušil preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. v napadnutom rozsudku celý výrok o treste odňatia slobody... Keďže mu v tom nebránilo ustanovenie § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol vo veci rozsudkom sám tak, že podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. 1) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák. uložil obžalovanému trest odňatia slobody na 7 rokov, ktorý trest je zo zákona nepodmienečný. Odvolací súd s prihliadnutím na ustanovenie § 39 ods. 3 písm. c) Tr. zák., podľa ktorého pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako 5 rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň 10 rokov, dospel k záveru, že primeraným trestom pre obžalovaného bude trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov. V tomto treste je dostatočne zohľadnená okolnosť spočívajúca

vo vyhlásení o vine, ale na druhej strane aj okolnosť, že obžalovaný sa trestnej činnosti dopustil v priebehu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia.“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ poukazuje na ďalší rozsudok okresného súdu sp. zn. 8 T 40/2012 z 26. októbra 2012, ktorým bola obžalovaná R. T. uznaná za vinnú „zo spáchania trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. b/, c/, d/ ods. 2 písm. c/ Tr. zákona s poukazom na ust. § 138 písm. i/, j// Tr. zákona, za čo jej bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 5. rokov. Tento rozsudok čo do všetkých výrokoch ohľadne obžalovanej R. T. je právoplatný a vykonateľný /ani prokurátor, a ani obžalovaná sa voči tomuto rozhodnutiu neodvolali/.

Obžalovaná R. T. sa priznala k spáchaniu žalovaného trestného činu, trestný čin úprimne oľutovala, pred jeho spáchaním viedla riadny život, súd prihliadol k poľahčujúcim okolnostiam v zmysle § 36 písmeno j), l) Trestného zákona, na ktoré musí súd podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať. Pretože u obžalovanej nebola zistená žiadna priťažujúca okolnosť, teda prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znížila sa horná hranica trestnej sadzby za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 2 Trestného zákona (10 rokov až 15 rokov) o jednu tretinu podľa § 38 odsek 3 v spojení s § 38 odsek 8 Trestného zákona, teda horná hranica zákonom stanovenej výmery trestu odňatia slobody sa znížila na 13 rokov a 4 mesiace, čím prichádzalo do úvahy uloženie trestu odňatia slobody v rámci výmery 10 rokov až 13 rokov a 4 mesiace.

Po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu... dospel súd I. stupňa k záveru, že účel trestu podľa § 34 odsek 1 Trestného zákona bude v danom prípade naplnený uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov so zaradením na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, keďže so zreteľom na mieru narušenia obžalovanej, ktorá doposiaľ nebola súdom trestaná a tiež s poukazom na kladné hodnotenie obžalovanej z výkonu väzby, bude náprava obžalovanej lepšie zaručená v ústave na výkon trestu odňatia slobody tohto stupňa stráženia, ako v ústave v zmysle ustanovenia § 48 odsek 3 Trestného poriadku. Takto uložený trest, svojim charakterom a so zohľadnením najmä osobných

pomerov obžalovanej, pre celkové dosiahnutie účelu trestu tak, ako je upravený účel trestu v zmysle § 34 odsek 1 Trestného zákona, t. j. dosiahnutie individuálno-preventívneho a s ním následne spojeného generálno-preventívneho účinku, je dostatočným trestom.“.

V nadväznosti na už uvedené sťažovateľ tvrdí, že sa dopustil „úplne rovnakej trestnej činnosti /toho istého trestného činu – obzvlášť závažného zločinu/ ako hore uvedení obžalovaní N. R. a R. T.“, pričom bol rozsudkom okresného súdu z 28. novembra 2012 uznaný za vinného „zo spáchania trestného činu – obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/ odsek 2 písm. c/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7. rokov.

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne bolo podľa ust. § 319 odvolanie sťažovateľa odmietnuté (správne má byť zamietnuté, pozn.) s odôvodnením, že rozhodnutie Okresného súdu Trenčín zo dňa 28. 11. 2012, sp. zn.: 1 T 149/2012 je zákonné a správne. Teda potvrdil rozhodnutie súdu I. stupňa.

Obžalovaný E. M. sa dobrovoľne priznal k spáchaniu žalovaného trestného činu, trestný čin úprimne oľutoval, na rozdiel od hore uvedeného obžalovaného N. R., pred jeho spáchaním viedol riadny život. U obžalovaného E. M. nebola zistená žiadna priťažujúca okolnosť, teda prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znížila sa horná hranica trestnej sadzby za obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 2 Trestného zákona (10 rokov až 15 rokov) o jednu tretinu podľa § 38 odsek 3 v spojení s § 38 odsek 8 Trestného zákona, teda horná hranica zákonom stanovenej výmery trestu odňatia slobody sa znížila na 13 rokov a 4 mesiace, čím prichádzalo do úvahy uloženie trestu odňatia slobody v rámci výmery 10 rokov až 13 rokov a 4 mesiace.“.

Podľa sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že „narušil zásadu právnej istoty v neprospech sťažovateľa, keď rozhodol odlišne od hore citovaných súdnych rozhodnutí /svojím rozhodnutím sa odchýlil od doterajšej rozhodovacej praxe/, pričom takýto zásah je neospravedlňiteľný a neudržateľný“.

Napadnutým uznesením krajského súdu bol podľa sťažovateľa porušený princíp „predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, a tým i... zásada právnej istoty...

Obžalovaný N. R. za úplne rovnakú trestnú činnosť, pri úplne rovnakých hmotnoprávných a procesnoprávných podmienkach, jednej poľahčujúcej okolnosti a jednej priťažujúcej okolnosti a navyiac trestnej činnosti, ktorej sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia dostal 7. rokov nepodmienečne.

Obžalovaný E. M. za úplne rovnakú trestnú činnosť, pri úplne rovnakých hmotnoprávných a procesnoprávných podmienkach, dvoch poľahčujúcich okolnostiach a žiadnej priťažujúcej okolnosti, pričom pred spáchaním trestnej činnosti viedol riadny život dostal 7. rokov nepodmienečne.

Obžalovaný E. M. preto úplne dôvodne a zákonne vychádzal z toho, že on dostane nepodmienečný trest odňatia slobody v kratšom trvaní, resp. v trvaní minimálne 5. rokov.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa E. M. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2 To 14/2012 (správne má byť 2 To 14/2013, pozn.) porušené bolo.

Zrušuje uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2 To 14/2012 (správne má byť 2 To 14/2013, pozn.) a vec vracia v rozsahu zrušenia Krajskému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi E. M. priznáva úhradu trov konania, ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť

ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ňou napáda uznesenie krajského súdu č. k. 2 To 14/2013-291 zo 14. februára 2013, ktorým bolo podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 149/2012 z 28. novembra 2012 v spojení s opravným uznesením okresného súdu sp. zn. 1 T 149/2012 z 19. marca 2013. Podľa názoru sťažovateľa napadnuté uznesenie krajského súdu porušuje princíp „*predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, a tým i... zásadu právnej istoty*“, keďže „*obžalovaný N. R. za úplne rovnakú trestnú činnosť, pri úplne rovnakých hmotnoprávných a procesnoprávných podmienkach, jednej poľahčujúcej okolnosti a jednej priťažujúcej okolnosti a navyše trestnej činnosti, ktorej sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia dostal 7. rokov nepodmienečne. Obžalovaný E. M. za úplne rovnakú trestnú činnosť, pri úplne rovnakých hmotnoprávných a procesnoprávných podmienkach, dvoch poľahčujúcich okolnostiach a žiadnej priťažujúcej okolnosti, pričom pred spáchaním trestnej činnosti viedol riadny život dostal 7. rokov nepodmienečne.*“.

Z citovaného vyplýva, že podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že krajský súd napadnutým uznesením, ktorým zamietol jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 28. novembra 2012, konkrétne proti výroku o uložení trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov, porušil princíp právnej istoty, keďže rozhodol odlišne ako v druhovo rovnakej veci.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd v súvislosti s posudzovaním opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa považoval za potrebné poukázať na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov, prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že rozsudkom okresného súdu z 28. novembra 2012 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) a ods. 2 písm. c) Trestného

zákona a odsúdený podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 38 ods. 3 a § 36 písm. j), l) s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a zaradený podľa § 48 ods. 2 Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň bol sťažovateľovi rozsudkom okresného súdu uložený trest prepadnutia veci, ochranný dohľad podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona. Napadnutým uznesením krajský súd zamietol odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu z 28. novembra 2012.

Vychádzajúc z uvedeného bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či napadnuté uznesenie krajského súdu nie je arbitrárne, či ho krajský súd ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom zdôvodnil, predovšetkým v súvislosti s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa porušenia právnej istoty a „*predvídateľnosti súdneho rozhodnutia*“.

Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09, IV. ÚS 55/2012).

Ústavný súd preto v prvom rade preskúmal časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu z 28. novembra 2012 týkajúcu sa určenia druhu a výmery trestu, v ktorej sa uvádza:

«Po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu súd nemal s poukazom na § 34 ods. 6 Tr. zákona inú možnosť ako obžalovanému uložiť trest odňatia slobody spojený s jeho výkonom. U obžalovaného súd zistil poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), l) Tr. zákona spočívajúce v tom, že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život a k spáchaniu trestného činu sa priznal a tento úprimne oľutoval, bez zistenia príťažujúcich

okolností. Súd taktiež dospel k záveru, že v prípade obžalovaného E. M. sú splnené zákonné podmienky na mimoriadne zníženie trestu, a to vzhľadom na pomery obžalovaného, kedy použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre neho neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, pričom v súlade s § 39 ods. 3 písm. c) Tr. zákona mu mohol uložiť trest odňatia slobody nie kratší ako 5 rokov.

Vzhľadom na uvedené súd obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, teda pri dolnej hranici „upravenej“ trestnej sadzby pri mimoriadnom znížení trestu, nakoľko napriek pomerom obžalovaného išlo v jeho prípade o väčší rozsah ním páchanej trestnej činnosti, páchanej taktiež po dlhší čas a na viacerých osobách, a teda nebolo možné uložiť trest úplne na samej dolnej hranici takto „upravenej“ trestnej sadzby. Na výkon uloženého trestu súd obžalovaného zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko doposiaľ obžalovaný nikdy v minulosti nebol vo výkone trestu odňatia slobody a súd nedospel k názoru, že tohto je potrebné zaradiť do prísnejšieho ústavu na výkon trestu. Súd tiež obžalovanému uložil trest prepadnutia vecí, v prípravnom konaní zaistených, patriacich obžalovanému, ktoré boli použité na spáchanie trestného činu a ktoré sú uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, a to podľa § 60 ods. 1 písm. a), b) Tr. zákona, nakoľko pre to boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky. Zároveň mu podľa § 76 ods. 1 Tr. zákona uložil ochranné opatrenie – ochranný dohľad v rozsahu § 77 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, pričom mal za to, že v prípade obžalovaného postačuje uloženie ochranného dohľadu na 1 rok. Taktiež s poukazom na písomné závery znalcov uvedené v znaleckom posudku o duševnom stave obžalovaného súd tomuto uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.»

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia k druhu a výmere trestu uloženému sťažovateľovi predovšetkým uviedol:

„Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal podľa § 317 ods. 1, ods. 2 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku okresného súdu o uloženom treste odňatia slobody obžalovanému Mikušaťovi a spôsobe jeho výkonu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné. S poukazom na vyhlásenie obžalovaného, ktoré urobil na

hlavnom pojednávaní k vine podľa § 257 ods. 1 Tr. por. a ktoré súd prvého stupňa podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. por. prijal, krajský súd v rámci podaného odvolania obžalovaným nezistil chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané a na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že v písomnom vyhotovení rozsudku okresný súd v právnej vete trestného činu správne uviedol, že obžalovaný

- neoprávnene kúpil, predal a prechovával omamnú látku a psychotropnú látku a čin spáchal závažnejším spôsobom konania po dlhší čas a na viacerých osobách, avšak chybné označil, resp. nie v celom rozsahu príslušné ustanovenie obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c) Tr. zák., keď opomenul uviesť osobitný kvalifikačný pojem závažnejšieho spôsobu konania podľa § 138 písm. b), j) Tr. zák., ktoré pochybenie je prevzaté zo zápisnice o hlasovaní, v ktorej tiež chýba označenie ustanovenia § 138 písm. b), j) Tr. zák., na ktoré pochybenie však nie je možné použiť ustanovenie § 174 ods. 1 Tr. por. o oprave vyhotovenia rozsudku s poukazom na vyhlásenie obžalovaného k vine, ktoré bolo súdom prijaté.

Pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody obžalovanému podľa § 172 odsek 2 Tr. zák. v spojení s § 38 odsek 3 a § 36 písm. j), l), s použitím § 39 odsek 1 Tr. zák. v trvaní 7 rokov, tento trest krajský súd považuje za vyvážený a zákonný s tým, že tento bol uložený v súlade s ustanovením § 34 Tr. zák., kde sú obsiahnuté zásady ukladania trestov. Má za to, že súd prvého stupňa dôsledne skúmal možnosti nápravy obžalovaného a tiež z písomných dôvodov rozsudku je zrejmé, že súd prvého stupňa bral do úvahy spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce – poľahčujúce okolnosti a predovšetkým postoj obžalovaného k svojej spáchanej trestnej činnosti – priznanie sa a urobenie vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 Tr. por., ktoré bolo súdom prijaté a ktoré okolnosti posudzovania prípadu mali zásadný význam pre použitie ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. mimoriadne zníženie trestu.

Krajský súd poukazuje na to, že podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. zákonodarca ustanovil pre páchatela takéhoto trestného činu trestnú sankciu v podobe trestu odňatia slobody vo výmere 10 rokov až 15 rokov. V danej prejednáwanej veci súd prvého stupňa už použitím ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., poľahčujúcej okolnosti § 36 písm. j), l) Tr. zák., vyhlásenia

obžalovaného k trestnej činnosti – jeho doznanie sa k vine a rozsahu spáchanej trestnej činnosti pri ukladaní trestu odňatia slobody obžalovanému pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenia § 172 ods. 2 Tr. zák. vo výmere 7 rokov v celom rozsahu plne naplnil princíp predvídateľnosti súdneho rozhodnutia pri rozhodovaní v rovnakých alebo analogických prípadoch tak, ako to vyjadril Ústavný súd SR vo svojom náleze II. ÚS 159/2007.

Súčasne potom okresný súd podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného správne zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko v posledných 10 rokoch tento nebol vo výkone trestu odňatia slobody za iný úmyselný trestný čin. (V písomnom odôvodnení rozsudku chýba písmeno a) ustanovenia § 48 ods. 2 Tr. zák., ktoré pochybenie súd prvého stupňa musí odstrániť opravným uznesením podľa § 174 ods. 1 Tr. por.).“

K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy, napr. PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva.

Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (m. m. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované.

Za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (m. m. PL. ÚS 21/00 a PL. ÚS 6/04).

Ústavný súd ďalej konštatuje, že úlohou všeobecných súdov rozhodujúcich o vine a treste nie je plniť očakávania osôb braných na zodpovednosť za protiprávne konania. Povinnosťou týchto súdov konkrétne pri ukladaní trestov je, aby vzhľadli na závažnosť trestného činu a jeho následky, ktoré by mali byť priamo úmerné uloženému trestu. V tomto

ohľade musia mať všeobecné súdy na pamäti zásadu proporcionality, aby sa trest uložený neminul účelu (m. m. III. ÚS 4/2011).

Ústavný súd, vychádzajúc z citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu z 28. novembra 2012, dospel k záveru, že krajský súd v posudzovanej veci postupoval v súlade so zásadami ukladania trestov, prihliadol na poľahčujúce okolnosti, vyhlásenie sťažovateľa k trestnej činnosti a rozsah trestnej činnosti, pričom prihliadol tiež na samotnú osobu sťažovateľa a jeho doterajší život, ako i bezúhonnú minulosť. Za týchto okolností ústavný súd považuje záver krajského súdu, v zmysle ktorého tento trest uložený sťažovateľovi rozsudkom okresného súdu z 28. novembra 2012 „*považuje za vyvážený a zákonný*“, za dostatočným spôsobom odôvodnený, a teda z ústavného hľadiska za akceptovateľný a udržateľný.

So zreteľom na odôvodnenie uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že tento sa s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia pri rozhodovaní v rovnakých alebo analogických prípadoch vysporiadal ústavne konformným spôsobom. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na záver okresného súdu vyjadrený v jeho rozsudku z 28. novembra 2012, podľa ktorého aj pri mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 Trestného zákona nebolo možné uložiť sťažovateľovi trest odňatia slobody pri dolnej hranici „*upravenej*“ trestnej sadzby (v okolnostiach prípadu 5 rokov, pozn.), keďže „*napriek pomerom obžalovaného išlo v jeho prípade o väčší rozsah ním páchanej trestnej činnosti, páchanej taktiež po dlhší čas a na viacerých osobách...* (citované z rozsudku okresného súdu z 28. novembra 2012, pozn.)“. *Krajský súd tento záver okresného súdu v napadnutom uznesení ako vecne správny potvrdil.*

Ústavný súd z napadnutého uznesenia krajského súdu nezistil, že by jeho závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a porušovali by princíp predvídateľnosti súdneho rozhodnutia tvoriaceho súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o „ústavnej neakceptovateľnosti“ napadnutého uznesenia krajského súdu a nezakladá ani

oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Podľa názoru ústavného súdu interpretácia a aplikácia príslušných zákonných ustanovení týkajúcich sa zásad ukladania trestu odňatia slobody uskutočnená krajským súdom vo veci sťažovateľa nesignalizuje také nedostatky, na základe ktorých by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, príp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2013